

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V PARDUBICÍCH

Váš dopis čj. / sp. zn.: MUUO/109948/2022/ŠKCP/klick
Ze dne /doručeno dne: 19. 12. 2022 / 20. 12. 2022
Naše čj.: NPU-361/106117/2022/Pap
Vyřizuje: Papáček Ing.
Spisový znak: 820. 1.

Místo, datum: Pardubice, 9. 1. 2023

Městský úřad Ústí nad Orlicí
odbor školství, kultury, sportu,
cestovního ruchu a propagace
úsek SPP

Vážená paní
Ing. Dana Kličková
Sychrova 16
562 01 Ústí nad Orlicí

KP Areál zámku Brandýs nad Orlicí (rejst. č. ÚSKP 17601/6 – 4393: zámek), zámecká zahrada v památkové zóně Brandýs nad Orlicí, ul. Komenského čp. 1, 7/1 v katastrálním území Brandýs nad Orlicí, okres Ústí nad Orlicí

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

Žádost o písemné vyjádření ve věci: „Nové zpevněné plochy v parku u čp. 1, v MPZ Brandýs nad Orlicí“.

Přílohy žádosti:

kopie žádosti o vydání závazného stanoviska s přílohami (z 19. 12. 2022) a projektová dokumentace (A_PRŮVODNÍ_ZPRÁVA-park.úpravy-2022.pdf; B_SOUHRNNÁ_TECHNICKÁ_ZPRÁVA-park.úpravy.pdf; C.1_SITUACE_STAVBY_-_ZÁKRES_DO_MAPY_KN.pdf; Projekt_2_-_park_kolem_zámku_TZ-2022.pdf; ž-BnO_1-etapa3_zahrada-2022.pdf).

Popis zamýšlených prací:

Citace z žádosti o ZS (19. 12. 2022): „Nové zpevněné plochy – štěrkové trávníky a mlatové prvky, nové venkovní schodiště u obnoveného vstupu z ulice. Nová výsadba zeleně“.

Nové zpevněné plochy parku – mlat (obnova autentické cestní sítě), kamenná dlažba (kostka), vstupní schodiště (nové venkovní schodiště – ŽB konstrukce a obklad z desek pískovec) s navazující kamennou dlažbou a obnova stávajících ploch (mlat), zábradlí ocelové – barva černá, nové částečně zpevněné plochy parku – štěrkový trávník.

Z PD: „Všechny prvky, materiály, technologické postupy a barevnosti budou před realizací a předloženy NPÚ na vědomí (u barevností vzorkování).“

Výsadba keřů 1179 ks dřevin v druhovém složení: 90 ks *Taxus baccata* (o velikosti hrnku 20-30 cm); 153 ks *Ligustrum vulgare* (20-30 cm); 148 ks *Viburnum rhytidophyllum* (20-30 cm); 126 ks *Viburnum opulus* 'Roseum' (20 -30 cm); 188 ks *Philadelphus coronarius* (20-30 cm); 87 ks *Deutzia scabra* (20-30 cm); 381 ks *Prunus laurocerasus* 'Mount Vernon' (20-30 cm); 3 ks *Rosa Kordes* 'Alaska' (Ko 2l); 3 ks *Acer shirasawanum* 'Aureum' (vel. 2,5 m).

Charakteristika objektu:

Zámecká zahrada je situovaná okolo neobarokního zámku (čp. 1) v jihovýchodním okraji města Brandýs nad Orlicí. Nemovitá kulturní památka se nachází i v památkové zóně - Brandýs nad Orlicí (v části označené jako „A“, tedy území vytvářející charakter chráněné zóny).

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně-historických hodnot území:

Zámecká zahrada s původně formální úpravou před zahradním průčelím zámku byla v 2. polovině 20. století doplněna o nekoncepční výsadby (ovocných a jehličnatých stromů i okrasných keřů). Vegetační prvky broderie byly odstraněny v ¾ 20. století. Vzácné dřeviny jsou soustředěny na západní polovině pozemku.

Památková hodnota:

Objekt zahradního umění s cenou kompozicí domácích i introdukovaných dřevin z 2. poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století. Dochovaná část autentické cestní sítě (vyvýšená nad terén).

Dosavadní průběh projednání:

NPÚ, ÚOP v Pardubicích se k obnově zahrady vyjadřoval (č. j. NPU-361/34794/2021/Pap z 10. 5. 2021). Místně příslušný orgán SPP v závazném stanovisku ze dne 14. 5. 2021 za přípustné označil v PD se opakující (znovu předkládanou) výsadbu dřevin: „138 ks *Hydrangea arborescens* o velikosti 20-30 cm; 91 ks *Prunus laurocerasus* o vel. 20-30 cm; 120 ks *Taxus baccata* o vel. 20-30 cm; 151 ks *Taxus x media 'Hicksii'* o vel. 20-30 cm; 87 ks *Hydrangea macrophylla 'Endless Summer'* o vel. 20-30 cm; 176 ks *Rhododendron 'Cunningham's White'* v hrnku o vel. Ko 3l; 115 ks *Rhododendron 'Roseum Elegans'* v hrnku o vel. Ko 3l; 145 ks *Rosa 'Blühwunder 08'* v hrnku o vel. Ko 2l a 1 ks *Chamaecyparis lawsoniana* o výšce 1 m.“ K dalším fázím obnovy se odborná organizace SPP vyjadřovala č. j. NPU-361/101750/2021/Pap z 16. 12. 2022, kde již byla předána aktuálně opět předmětná PD (Projekt_2_-_park_kolem_zámku_TZ2-2022.pdf). Místně příslušný orgán SPP v závazném stanovisku MUUO/48976/2021/ŠKCP/en ze dne 3. 1. 2022 za přípustné označil v PD se opakující (znovu předkládanou) výsadbu dřevin: Výsadba keřů 1179 ks keřů v druhovém složení: 90 ks *Taxus baccata* (o velikosti hrnku 20-30 cm; 153 ks *Ligustrum vulgare* (20-30 cm); 148 ks *Viburnum rhytidophyllum* (20-30 cm); 126 ks *Viburnum opulus 'Roseum'* (20 -30 cm); 188 ks *Philadelphus coronarius* (20-30 cm); 87 ks *Deutzia scabra* (20-30 cm); 381 ks *Prunus laurocerasus 'Mount Vernon'* (20-30 cm); 3 ks *Rosa Kordes 'Alaska'* (Ko 2l); 3 ks *Acer shirasawanum 'Aureum'* (vel. 2,5 m). Z tohoto důvodu se NPÚ, ÚOP v Pardubicích nebude opětovně k tzv. „novým výsadbám“ vyjadřovat, protože by se jednalo o rozpor v právním principu *Ne bis in idem*. Dále se k zájmovému území NPÚ, ÚOP v Pardubicích vyjadřovalo č. j. NPU-361/39516/2021/Pap, NPU-361/49797/2021/Pap, NPU-361/66824/2021/Pap, NPU-361/92426/2021/Pap, NPU-361/3305/2022/Pap a NPU-361/89993/2022/Hru.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že zamýšlené práce spočívající v obnově cestní sítě a zřízení nového vstupního chodníku, včetně schodiště a zábradlí budou v souladu s veřejným zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek:

- 1) Bude zachována část autentické cestní sítě (vyvýšená nad terén).
- 2) Vlastník bude v průběhu obnovy svolávat pravidelné kontrolní dny za účasti orgánu SPP a pracovníka NPU, min. garanta okresu Ústí nad Orlicí, na kterých bude předkládat ke schválení ty detaily (např. design zábradlí), materiálová řešení a technologické postupy

prací na obnově (např. kladečský plán), které předložená PD vzhledem ke stupni svého zpracování (pro stavební povolení) podrobněji neřeší.

Zdůvodnění:

Navrhované úpravy (soudobá kamenná cestní síť, štěrkový trávník, včetně novodobého schodiště a nezbytného zábradlí) nepoškodí památkové hodnoty objektu kulturní památky. Obnovou stávající a historicky doložené autentické cestní sítě (použitím tradičních materiálů - mlat) dojde k navrácení památky zahradního umění do původního pojetí.

Ad 1) Autenticky dochované prvky cestní sítě jsou stěžejním kompozičním prvkem areálu kulturní památky a tvoří památkovou hodnotu díla zahradního umění.

Ad 2). Vzhledem ke stupni PD, která nepostihuje veškeré detaily prováděné obnovy, klademe výše uvedenou podmínku č. 2, která prováděním odborného dohledu pracovníkem NPU na pravidelně konaných KD zaručí uchování materiálové a vzhledové autenticity všech řešených konstrukcí a jejich detailů.

Upozornění:

Posuzované práce budou prováděny v „území s archeologickými nálezy“, stavebník je tedy dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, povinen oznámit svůj záměr Archeologickému ústavu AV ČR a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

Doporučení:

Upozorňujeme orgán SPP, že v případě posuzování dvou totožných žádostí ve dvou Vámi vedených správních řízeních by mohlo být porušením zásady *Ne bis in idem*.

S pozdravem

Ing. Bc. Aleš Papáček

vedoucí odboru péče o památkový fond

„otisk úředního razítka“